

ORASAM

AYLIK BÜLTENİ

Temmuz-2020/ Sayı:40

KIRGIZİSTAN-TACİKİSTAN-AFGANİSTAN-İRAN KARAYOLU TAŞIMACILIK KORİDORU FAALİYETE AÇILDI

Kırgızistan-Tacikistan-Afganistan-İran Karayolu Taşımacılık Koridoru'nun, düzenlenen resmî törenle açıldığı bildirildi.

Eurasiatoday.ru sitesinden alınan bilgede, İran Gümrük İdaresi (IRICA) Ulaşım Bürosu Müdürü Mostafa Ayati'nin konuyla ilgili yaptığı açıklamalara yer verildi. Verilen bilgiye göre, bölgesel sosyo-ekonomik ilişkileri geliştirecek olan Kırgızistan-Tacikistan-Afganistan-İran Karayolu Taşımacılık Koridoru'nun (KTAI) 27 Temmuz 2020 tarihinde İran'da düzenlenen resmî törenle faaliyete geçtiği açıklandı.

KTAI Taşımacılık Koridoru'nun, İran ve Orta Asya arasında ticari taşımacılık yapmak için kısa ve alternatif bir güzergâh olduğunu söyleyen Ayati, yeni güzergâh sayesinde nakliyecilerin ve nakliye operatörlerinin maliyet ve zamandan tasarruf edeceğini, böylelikle bölgesel ticaretin ve kalkınmanın hız kazanacağını kaydetti. Ayrıca Ayati, uluslararası taşımacılık faaliyetleri için tanzim edilen belgelerin ihracatçılar için büyük kolaylık sağlayacağına da değindi.

Açılış töreni çerçevesinde koridoru kullanacak olan ilk 5 yük aracının İran'dan yola çıktığı da belirtildi.

KTAI 3.613 kilometre uzunluğa sahip ve ulaşımın normal şartlarda 59 saat süreceği hesaplanıyor.

Karayolu taşımacılığını geliştirmek amacıyla kurulmuş olan, merkezi Cenevre'de bulunan Uluslararası Yol Taşımacılık

Birliği (IRU) de bu yol ağının geliştirilmesini destekliyor. İran'a pek çok ülke tarafından yatırım uygulanmasına karşın TIR (Transports Internationaux Routiers) sistemini kurmuş olan ve bunun dünya çapında geliştirilmesi için çalışan bu birliğin desteği önem taşıyor. IRU kendi sitesinde, dört ülkenin toplam nüfusunun 128 milyondan fazla olduğunu ve Dünya Bankası verilerine göre dört ülkenin toplam GSYİH'sının yarım trilyon dolara yakın olduğunu da hatırlatarak, koridorun önemine dikkat çekiyor.

IRU, aslında KTAI Koridoru'nun açılacağı ve ilk konvoyun Bender Abbas Limanı'ndan yola çıkacağı müjdesini Mart ayında vermişti, ancak o dönem başlayan sıkı karantina uygulamaları nedeniyle ulaşım koridorunun açılışı gecikmişti. Ağustos ayı içerisinde Türkiye'nin de İran'ın Bender Abbas Limanı aracılığıyla KTAI Koridoru'ndan Kırgızistan'a TIR konvoyu göndermesi bekleniyor.

Bu koridora Özbekistan, Kazakistan, Türkmenistan ve Çin ile diğer uçta Körfez ülkelerinin dahil olmasıyla koridorun kapasitesinin ve öneminin artması bekleniyor. Ayrıca Hindistan'ın da İran'daki Bender Abbas ve Çabahar limanlarından Afganistan ve Orta Asya'ya bağlanmak için İran ile imzaladığı anlaşmalar mevcut. KTAI'nin böylelikle Yeni İpek Yolu'nun ana güzergâhlarında biri olması bekleniyor.

KIRGIZİSTAN'IN BÖLGELERİNE DÜNYA BANKASI FİNANSMANIYLA TIBBİ YARDIM GÖNDERİLDİ

Kırgızistan Toplumsal Kalkınma ve Yatırım Ajansı'nın, Oş, Talas, Narın ve Isık Göl bölgelerine Dünya Bankası finansmanı ile tıbbi yardım teslimatı yaptığı bildirildi.

Kırgız Cumhuriyeti Devlet Başkanlığı'na bağlı Toplumsal Kalkınma ve Yatırım Ajansı'nın Aris.kg resmî sitesinden alınan bilgide, konuyla ilgili yapılan açıklamalara yer verildi. Kamuoyu ile paylaşılan bilgiye göre, Kırgızistan'ın Oş, Talas, Narın ve Isık Göl bölgelerine Dünya Bankası finansmanı ile 1 Temmuz 2020 tarihinde K.C. Devlet Başkanlığı Toplumsal Kalkınma ve Yatırım Ajansı tarafından 200 bin dolarlık tıbbi yardım gönderildiği açıklandı.

Ajans tarafından Oş bölgesine içinde tulum, maske, eldiven, dezenfektan, gözlük gibi tıbbi malzemelerin olduğu insani yardım teslimatı yapıldı. Malzemelerin Oş'ta bulunan 88

mezra, 108 sağlık ocağı, 292 sağlık merkezine; Talas, Narın ve Isık Göl bölgelerinde bulunan 110 sağlık ocağı, 246 sağlık merkezi ve 15 hastaneye ulaştırıldığı bilgisi verildi.

KIRGIZİSTAN ÇİN'DEN OKSİJEN KONSANTRATÖRÜ SATIN ALDI

Kırgızistan'ın, koronavirüs (Kovid-19) salgınıyla mücadele etmek amacıyla Çin'den oksijen konsantratörü satın alımı yaptığı bildirildi.

Kaktus.media haber sitesinden alınan bilgide, Kırgızistan Başbakanlık Basın Merkezi'nin konuyla ilgili yaptığı açıklamalara yer verildi. Alınan bilgiye göre, Kırgızistan Hükümetinin koronavirüs (Kovid-19) salgınıyla mücadele etmek amacıyla Çin'den 50 milyon somluk (641 bin dolar) 500 adet oksijen konsantratörü ve nabız oksimetresi satın alımı yaptığı, teslimatın 5 Temmuz 2020 tarihinde gerçekleştiği bilgisi verildi.

Satın alınan oksijen konsantratörlerinin, ülkedeki koronavirüs salgını sürecinde zatürre tedavisi yapmakta olan sağlık kurumlarına dağıtılacağı da gelen bilgiler arasında.

KIRGIZİSTAN'DA SAHRA HASTANESİ KURULMASI PLANLANIYOR

Kırgızistan'ın başkenti Bişkek'te geceleri de hizmet verecek sahra hastanelerinin kurulmasının planlandığı bildirildi.

Kabar.kg haber sitesinden alınan bilgiye, Bişkek Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Surakmatov'un konuyla ilgili kamuoyuyla paylaştığı açıklamalara yer verildi. Yapılan açıklamaya göre, Belediye Başkanlığı tarafından Kırgızistan'ın başkenti Bişkek'te geceleri hizmet verecek sahra hastanelerinin 7. Mikrorayonda bulunan spor kompleksine ve Konsul adlı yemekhane binasına yapılmasının planlandığı belirtildi.

Bişkek Büyükşehir Belediye Başkanlığı Basın Merkezi'nin kamuoyuyla paylaştığı açıklamada: "Yataklar hazırlandı, görev alacak personel işe alınıyor, hekimlerin güvenli çalışabilmesi için kişisel koruyucu ekipmanlar, barınak ve sıcak yemek gibi imkânlar hazır hâle getiriliyor." ifadeleri kullanıldı.

Bişkek civarında şu ana kadar Belediye Başkanlığı tarafından kurulan ve sabah 8.00'dan akşam 20.00'a kadar hizmet veren gündüz hastanelerinin ağır şartlar altında

çalışmaya devam ettiğini belirten yetkililer; 9 gün içinde 23 bin vatandaşın bu hastanelerdeki tıbbi tanı, serum ve aşı hizmetinden yararlandığını ifade etti.

KATAR'DAN KIRGIZİSTAN'A OKSİJEN KONSANTRATÖRÜ HİBESİ

Kırgızistan ve Katar makamları arasında bir telefon görüşmesi gerçekleştirildiği, Kırgız makamlarının koronavirüs (Kovid-19) salgınıyla mücadele konusunda kendilerine destek olunmasını rica ettikleri bildirildi.

Akchabar.kg haber sitesinden alınan bilgiye, Kırgızistan Başbakanlığı Basın Merkezi'nin konuyla ilgili yaptığı açıklamaya yer verildi. Kırgızistan Dışişleri Bakan Yardımcısı Nuran Niyazaliyev ile Katar Bişkek Büyükelçisi Abdullah bin Ahmed Al Sulaiti arasında 6 Temmuz 2020 tarihinde konuyla ilgili olarak bir görüşme gerçekleştiği ifade edildi.

Büyükelçi Al Sulaiti'nin verdiği bilgiye göre, Kırgızistan'ın salgınla mücadele konusundaki yardım ricasına cevap olarak 420 adet oksijen konsantratörünün yakında Bişkek'e ulaşacağı bilgisi verildi.

TÜRKİYE'DEN KIRGIZISTAN'A SAĞLIK PERSONELİ YARDIMI

Türkiye'nin, koronavirüs (Kovid-19) salgınıyla mücadelede destek olmak amacıyla Kırgızistan'a sağlık personeli gönderilmesine izin verildiği bildirildi.

Kırgızistan Ankara Büyükelçiliği'nin mfa.gov.kg resmi internet sitesinden alınan bilgiye göre, konuyla ilgili açıklamalara yer verildi. Alınan bilgiye göre, Ankara'da özel bir klinikte çalışmakta olan Orta Asya kökenli Türkiye vatandaşı 18 doktorun, 15 Temmuz 2020 tarihinde koronavirüs (Kovid-19) salgınında zor bir süreçten geçmekte olan Kırgızistan'a gönderileceği bilgisi verildi.

Büyükelçiliğin internet sayfasında şu açıklamalara yer verildi: "Bilindiği üzere koronavirüs (Kovid-19) salgını, Kırgızistan'da kritik bir seviyeye ulaşmış durumda. Hasta sayısının iyice arttığı ve sağlık personelinin bu süreçte yetersiz kaldığı görülmektedir. Büyükelçiliğimizin devreye girmesiyle, Ankara'da özel bir klinikte çalışan soydaşımız Dr. Erkin İsmail tarafından tıpta uzmanlık eğitimi tamamlamış 18 kişilik bir sağlık personeli grubu kuruldu.

Türkiye'nin ilgili bakanlıkları ile Büyükelçiliğimizin yürüttüğü görüşmeler neticesinde, söz konusu sağlık personelinin

Kırgızistan'a gönderilmesine izin verildi.

18 kişilik sağlık personeli, Türk Hava Yolları uçağı ile 15 Temmuz 2020 tarihinde Kırgızistan'ın başkenti Bişkek'e ulaşmış olacaktır. Yolculuk ve Kırgızistan'daki barınma masrafları sponsorlar tarafından karşılanacaktır."

TÜRKİYE'DEN KIRGIZISTAN'A BİR TIBBİ YARDIM UÇAĞI DAHA

Türkiye'nin, koronavirüs (Kovid-19) salgınıyla mücadeleye destek olmak amacıyla Kırgızistan'a bir tıbbi yardım uçağı daha gönderdiği bildirildi.

Türkiye Kültür ve Turizm Bakanlığı'na bağlı Türk İşbirliği

ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA) Bişkek Koordinatörlüğü'nün sosyal medya hesabından yapılan açıklamaya göre, Türkiye tarafından koronavirüs (Kovid-19) salgınıyla mücadeleye destek olmak amacıyla Kırgızistan'a hibe edilen tıbbi ekipman ve malzemenin, Türk Hava Yolları'nın Ayasofya adlı uçağı ile 15 Temmuz 2020 tarihinde başkent Bişkek'e getirilerek, Kırgızistan Hükümet yetkililerine Türkiye Bişkek Büyükelçiliği tarafından resmî törenle teslim edildiği belirtildi.

TİKA Bişkek Koordinatörlüğü'nün sosyal medya hesabından yapılan açıklamada:

"Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan ile Kırgızistan Cumhurbaşkanı Sayın Sooronbay Ceenbekov arasında 6 Temmuz 2020'de gerçekleştirilen telefon görüşmesinin ardından ülkemizden Kırgızistan'a insani yardım kararı aldı.

7 Temmuz'da Türkiye Hükümeti, Sağlık Bakanlığı ile birlikte, sağlık alanında insani yardım sağlanması konusunda Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti arasında bir Mutabakat Zaptı imzalandı.

TÜRKİYE BÜYÜKELÇİLİĞİ VE TÜRKİYELİ İŞ ADAMLARINDAN KIRGIZİSTAN'A OKSİJEN KONSANTRATÖRÜ YARDIMI

Türkiyeli hayırseverler tarafından Kırgızistan'ın koronavirüs (Kovid-19) salgınıyla mücadelesine destek vermek amacıyla oksijen konsantratörü hibe edildiği bildirildi.

Türkiye Bışkek Büyükelçiliği'nin sosyal medya hesabından yapılan açıklamaya göre, Büyükelçilik çalışanları başta olmak üzere Kırgızistan'da faaliyet gösteren Türk iş adamlarının katkılarıyla Kırgızistan tarafına insani yardım olarak, Türkiye'den 5 Temmuz 2020 tarihinde 150 adet oksijen konsantratörü hibe edileceği belirtildi.

Büyükelçiliğin sosyal medya hesabından yapılan açıklamada: "Malumunuz tüm dünyaya yayılan COVID-19 pandemisi ile her ülke mücadele etmektedir. Bu bağlamda Kırgızistan da gerekli tedbirleri alıp insan hayatının kurtarılması için çabalar sarf etmektedir.

Kırgız kardeşlere bu zor zamanda mücadelelerine destek olmak amacıyla Türkiye Cumhuriyeti Bışkek Büyükelçiliği başta olmak üzere Kırgızistan'da faaliyet gösteren Türk iş adamlarının katkılarıyla Kırgız tarafına insani yardım olarak Türkiye'den 150 adet oksijen konsantratörü iletilecektir.

İhtiyaç duyanlara zaman kaybetmeden ulaşılması için konsantratörlerin teslimi Türkiye'den gelir gelmez gerçekleştirilecek olup, T. C. Bışkek Büyükelçiliği Ticaret

Başmüşaviri Behzat Erten, Türkiye-Kırgızistan İşadamları, Kültür, Dayanışma ve Dostluk Derneği Başkanı Şevki Sarılar ve Kırgız Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı yetkilileri katılım sağlayacaktır."

Büyükelçilik tarafından paylaşılan bilgide ayrıca Kırgızistan'a kapsamlı bir yardım paketinin hazırlanmakta olduğu ve bunun da yakın bir zamanda geleceği bildirildi.

KIRGIZİSTAN ÖZBEKİSTAN'DAN İLAÇ SATIN ALMAYI PLANLIYOR

Kırgızistan'ın, koronavirüs (Kovid-19) salgınıyla mücadele amacıyla Özbekistan'dan ilaç satın alımı yapmayı planladığı bildirildi.

Slon.kg internet sitesinden alınan bilgide, Kırgızistan Başbakan Kubatbek Boronov'un konuyla ilgili yaptığı açıklamalarına yer verildi. Alınan bilgiye göre, Kırgızistan'ın koronavirüs (Kovid-19) salgınıyla mücadele amacıyla Özbekistan'dan 30 bin kutu Heparin (Geparin) ilacı satın alımı yapmayı planladığı

açıklandı.

Başbakan Boronov, yaptığı açıklamada "Özbekistan Başbakanı Abdulla Aripov ile bir görüşme gerçekleştirdik. Özbekistan'da üretimi yapılan Heparin ilacından 30 bin adet satın alınması ve 1 hafta içinde teslimatının yapılması konusunda çalışmalarımız devam ediyor." ifadelerini kullandı. İran, Hindistan, Pakistan ve Bağımsız Devletler Topluluğu üyesi ülkelerle de görüşmelerin devam ettiğini, yakın bir tarihte Kırgızistan eczanelerinde bulunmayan ilaçların İran'dan temin edilmesinin planlandığını belirten Boronov, ilaç şirketleriyle görüşerek gerekli ilaçların devlet tarafından satın alınması üzerinde çalıştıklarını ifade etti.

Kırgızistan Başbakanlığı verilerine göre, bugüne kadar ilaç şirketleri tarafından Kırgızistan'a 8 bin paket Clexane, 20 bin paket Heparin ilacı teslimatı gerçekleştirilmişti. Önümüzdeki günlerde de ilaç teslimatı yapılması planlanıyor.

İçinde bulunduğumuz Temmuz ayının başında Kırgızistan'daki koronavirüs (Kovid-19) vakalarının hızlı artışı, ülkeyi doktor ve ilaç sıkıntısıyla karşı karşıya bırakmışti.

KIRGIZİSTAN'DA KOVİD-19 TEDAVİSİ GÖREN 4 TÜRK VATANDAŞI AMBULANS UÇAKLA YURDA GETİRİLDİ

Kırgızistan'da yeni tip koronavirüse (Kovid-19) yakalanan dört Türk vatandaşının T.C. Sağlık Bakanlığı tarafından özel olarak tahsis edilen ambulans uçakla yurda getirildiği bildirildi.

Anadolu Ajansı'nın (AA) aa.com.tr haber sitesinden alınan bilgiye göre, vaka sayısının son günlerde artış kazandığı Kırgızistan'da koronavirüse (Kovid-19) yakalandığı için tedavi gören Burhanettin Ç. (51), Mehmet Y. (47) İsmail Ş. (55), ve Ramazan Ö.'nün (39), ülkelerinde tedavi edilme talepleri üzerine Türkiye Bışkek Büyükelçiliği'nin girişimleriyle nakil operasyonu başlatıldığı, Kovid-19 hastası 4 vatandaşın Sağlık Bakanlığınca özel olarak tahsis edilen ambulans uçakla 17 Temmuz 2020 tarihinde Türkiye'ye getirildiği açıklandı.

Kırgızistan'a gönderilen Sağlık Bakanlığına ait TC-CJB kuyruk numaralı ambulans uçağı, başkent Bışkek'ten aldığı

Türk vatandaşlarıyla saat 22.15'te havalandı.

Atatürk Havalimanı'na saat 07.00'de inen uçaktaki hastaların, ambulanslarla çeşitli hastanelere sevk edildiği bilgisi verildi.

KIRGIZİSTAN RUSYA'DAN ANTİVİRAL İLAÇ SATIN ALIMI YAPMAYI PLANLIYOR

Kırgızistan'ın, koronavirüs salgınıyla mücadele amacıyla Rusya'dan antiviral ilaç satın alımı yapmayı planladığı bildirildi.

Sputnik.kg sitesinden alınan bilgide, Kırgızistan Sağlık Bakanlığı'na bağlı Toplumsal Sağlığı Koruma Bölümü Müdürü Aynura Akmatova'nın konuyla ilgili açıklamalarına yer verildi. Rusya Vatandaş Haklarını Koruma Departmanı yetkililerinin geçtiğimiz hafta Kırgızistan'a geldiğini belirten Akmatova, "Gelen heyetin arasında Aleksandr Bakulev

Kalp ve Damar Cerrahisi Araştırma Merkezi temsilcileri ve yoğun bakım uzmanları da bulunuyor. Rusya'da üretimi yapılan Avifavir ilacının ülkemize getirilmesi konusunda iki taraflı görüşmeler yapılıyor." ifadelerini kullandı.

İlk defa 2014 yılında Japonya'da üretilen Favipiravir ilacının, Rusya'da Avifavir adıyla 2020 yılının Mayıs ayından beri üretiminin yapıldığı bilgisi verildi.

Avifavir ilacının şu ana kadar Rusya dışında Kazakistan'a gönderildiği de gelen bilgiler arasında.

TÜRKİYELİ İŞ ADAMLARINDAN KIRGIZİSTAN'A AMBULANS VE OKSİJEN KONSANTRATÖRÜ YARDIMI

Türkiye-Kırgızistan İşadamları, Kültür, Dayanışma ve Dostluk Derneği (TÜKİD) üyesi Başhan Tarımsal Ürünler Pazarlama Şirketi tarafından Kırgızistan'a ambulans ve oksijen konsantratörü yardımı yapıldığı bildirildi.

Türkiye Bışkek Büyükelçiliği'nin sosyal medya hesabından yapılan açıklamaya göre, Türkiye-Kırgızistan İşadamları, Kültür, Dayanışma ve Dostluk Derneği (TÜKİD) Türkiye merkezli Başhan Tarımsal Ürünler Pazarlama Sanayi ve Dış Ticaret A.Ş. tarafından Kırgızistan'a 2 adet ambulans ve 100 adet oksijen konsantratörü yardımında bulunduğu açıklandı.

Büyükelçiliğin sosyal medya hesabından yapılan açıklamada: "Kırgız kardeşlerimize bu zor zamanda destek sağlayan Başhan Tarımsal Ürünler Yönetim Kurulu Başkanı Hüsamettin Memiş beye ve İştirakleri Dan Agro Firmasına teşekkür ediyoruz." ifadeleri yer aldı.

Ayrıca Türkiye Bışkek Büyükelçiliği'nin sosyal medya hesabından yapılan açıklamada Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA) ile Türkiye-Kırgızistan İşadamları, Kültür, Dayanışma ve Dostluk Derneği (TÜKİD) üyesi iş insanları tarafından Kırgızistan'daki Bışkek Devlet

Hastanesi'ne, Çüy Bölgesine bağlı Çayıl ilçesi Saro Koo köyündeki sahra hastanesine ve Bışkek Ekmek Fabrikasında geçici olarak açılan sahra hastanesine oksijen konsantratörü yardımı ulaştırıldığı açıklandı.

Sosyal medya hesabında bu faaliyetlerle birlikte "Türkiye'nin dost ve kardeş ülke Kırgızistan'a" yardımlarının devam ettiği ifadesine yer verildi.

TÜRKİYE'DEN KIRGIZİSTAN'A GÖNDERİLEN SOLUNUM CİHAZLARININ KULLANIMI KONUSUNDA SEMİNER DÜZENLENDİ

Türkiye'de üretilerek Kırgızistan'a hibe edilen solunum cihazlarının kullanımı konusunda Kırgızistan'daki sağlık çalışanlarına seminer verildiği bildirildi.

Türkiye Kültür ve Turizm Bakanlığı'na bağlı Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı'nın (TİKA) sosyal medya

hesabında konuyla ilgili açıklamalara yer verildi. Türkiye tarafından Kırgızistan'a Türk Hava Yolları uçağı ile 15 Temmuz 2020 tarihinde tıbbi malzeme yardımı yapılmıştı. Yapılan yardımların içinde Türkiye'de üretilen Biosis yapay solunum cihazı da bulunuyordu.

Yapılan açıklamaya göre, koronavirüs (Kovid-19) hastalarının yoğun bakım tedavisinde hayati öneme sahip olan ve hâlihazırda Bışkek Kırgızistan-Türkiye Dostluk Hastanesi'nde bulunan yapay solunum cihazları ile Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığınca Kırgızistan makamlarına hibe edilen Biosis yapay solunum cihazlarının kullanımı konusunda 21 Temmuz 2020 tarihinde TİKA Bışkek Koordinatörlüğü tarafından Kırgızistan'daki sağlık çalışanlarına eğitim semineri verildiği belirtildi.

Biosis yapay solunum cihazı, koronavirüs (Kovid-19) salgını nedeniyle Türkiye'de doğan ihtiyacı karşılamak ve dışa bağımlılığı azaltmak amacıyla, Cumhurbaşkanlığı talimatıyla iki ay içinde geliştirilmiş ve 2 Mart 2020 tarihinde seri üretime geçilmişti.

KAZAKİSTAN'DAN JAPONYA'YA AT ETİ İHRACATI

Kazakistan'ın, Japonya'ya at eti ihracatı yapacağı bildirildi. Kazakistan'ın resmî Kazakstanskaya Pravda Gazetesi'nin Kazpravda.kz haber sitesinden alınan bilgide, Kazakistan Tarım Bakanlığı'nın konuyla ilgili kamuoyuyla paylaştığı açıklamalara yer verildi. Açıklamada Japonya'ya at eti ihracatı yapılacağı belirtildi.

Bu girişimin yeni ihracat pazarları arayışında gerçekleştirilen hazırlık çalışmalarının parçası olduğu bildirildi. 2018 yılında ihracat potansiyelinin artırılması çerçevesinde Tarım Bakanlığı ve Veteriner Denetleme Komitesi tarafından Japon yetkililere bir talep mektubu gönderilmişti. Mektupta Kazakistanlı et üreticilerinin Japonya'ya at eti ihracatı gerçekleştirmeye yönelik ilgilerine dikkat çekilmişti.

Uzun süren görüşmelerin ardından Japonya Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık Bakanlığı, Kazakistan'dan at eti ve sakatatı ihracatı için veteriner sertifikası verilmesine yeşil ışık yaktı. Bu çerçevede 25 Mayıs 2020 tarihinden itibaren Kazakistan'dan at eti ihracatına izin verildiği açıklandı.

Japonya'ya en çok at eti ihrac eden ülke olarak Kanada halen baş sıradadır. Japonya'da birçok et türü gibi at eti de çiğ olarak tüketilmektedir.

KAZAKİSTAN ÖZBEKİSTAN VE AFGANİSTAN'A İNSANİ YARDIM YAPACAK

Kazakistan'ın Afganistan ve Özbekistan'a koronavirüs (Kovid-19) salgınıyla mücadelede destek olmak amacıyla insani yardım yapacağı bildirildi.

Kazakistan'ın resmî Zakon.kz sitesinden alınan bilgide Başbakan Askar Mamin'in konuyla ilgili talimatına yer verildi. Verilen talimata göre, Kazakistan'ın Afganistan ve Özbekistan'a koronavirüs (Kovid-19) salgınıyla mücadelede destek olmak amacıyla insani yardım yapacağı belirtildi.

Kazakistan tarafından Afganistan'a uyku tulumu, kışlık çadır, katlanır metal yatak, yatak minderleri, yastık kılıfı, yastık, çarşaf ve battaniye gibi gündelik malzeme yardımı; Özbekistan'a ise un, buğday, bitkisel yağ ve konserve gibi gıda malzemesi yardımı yapılacağı ifade edildi.

Başbakan Mamin'in talimatları doğrultusunda söz konusu yardımların, Sanayi ve Altyapı Geliştirme Bakanlığı tarafından Afganistan ve Özbekistan'a ulaştırılacağı bilgisi verildi.

İRAN HAVA YOLLARI TÜRKMENİSTAN SEFERLERİNİ BAŞLATMAYI PLANLIYOR

İran Hava Yolları şirketinin Türkmenistan'a olan seferlerini başlatmayı planladığı bildirildi.

Turkmenportal.com haber sitesinden alınan bilgide, İran'ın Kuzey Horasan Eyaleti Valisi Muhammet Ali Şecai'nin konuyla ilgili yaptığı açıklamalara yer verildi. Yapılan açıklamaya göre, İran'ın resmî hava yolu şirketi olan İran Air'in, Bucnurd-Aşkabat arasındaki uçak seferlerini başlatmayı planladığı bilgisi verildi.

2019 yılında Türkmenistan ve İran arasında imzalanan mutabakat zaptına uygun şekilde düzenli olarak uçuşların yapılması planlanıyor. Uçuşların, bölge turizminin gelişmesine yardımcı olacağı belirtiliyor.

Bucnurd şehri, İran'ın Kuzey Horasan Eyaleti'nde yer alıyor. Kuzey Horasan, Türkmenistan ile uzun bir sınıra

sahip. Hâlihazırda Bucnurd şehrinde turizm ivme kazanıyor ve şehirde doğaseverlere, tatilcilere ve turistlere hizmet veren yaklaşık 150 kadar ev bulunuyor.

BERDİMUHAMEDOV'DAN LAPİS LAZULİ KORİDORUNDA TEK BİR LOJİSTİK MERKEZ KURMA TEKLİFİ

Türkmenistan Devlet Başkanı Gurbanguly Berdimuhamedov'un katıldığı bir toplantıda Lapis Lazuli koridorunun daha da işlevsel hâle getirmesine için lojistik merkez kurulmasını önerdiği bildirildi.

Ticaret.gov.tr sitesinden alınan bilgiye göre, Türkmenistan, Afganistan ve Azerbaycan devlet başkanları arasında videokonferans yöntemiyle 2 Temmuz 2020 tarihinde üç taraflı bir toplantı düzenlendiği bilgisi verildi. Devlet başkanları düzeyindeki toplantıda Afganistan-Türkmenistan-Azerbaycan-Gürcistan-Türkiye güzergâhından geçen Lapis Lazuli Çok Modlu Transit Ulaşım Koridoru'nun daha da işlevsel hâle getirilmesi konusu görüşüldü.

Toplantıda Lapis Lazuli koridoru çerçevesinde iş birliği konularına değinen Devlet Başkanı Berdimuhamedov, özellikle Türkmenistan, Afganistan ve Azerbaycan'ın kıta güzergâhlarının kesişme noktasında bulunduğunu vurguladı. Böylesine elverişli bir konumun sürdürülebilir ulaşım

yolları oluşturmak için büyük fırsatlar sunduğuna dikkat çeken Berdimuhamedov, ulaşım sektöründeki iş birliğinin geliştirilmesine yönelik bir dizi öneride bulundu.

Lapis Lazuli ulaşım koridoru çerçevesinde bir lojistik merkez kurulmasını öneren Berdimuhamedov, Afganistan, Türkmenistan ve Azerbaycan'ın üçlü olarak lojistik faaliyetleri koordine eden bir yapı oluşturmasının uygun olacağını belirtti. Çok modlu taşımacılığın verimliliğini artırmak için modern, yüksek teknolojiye sahip bir ulaşım altyapısı oluşturulması gerektiği ifade eden Berdimuhamedov; Afganistan-Türkmenistan-Azerbaycan güzergâhı boyunca taşımacılık tarifesinin tek bir fiyatlandırma üzerinden yapılması, "Liman Tek Pencere Sistemi" uygulamasına benzer bir kontrol sisteminin getirilerek gümrük operasyonlarının basitleştirilmesi; mevcut ulaşım ve iletişim altyapısı hakkında ayrıntılı olarak üç ülke (Afganistan-Türkmenistan-Azerbaycan) güzergâhının dijital ortamda detaylı bir yol haritasının çıkarılması gerektiğini belirtti.

Lapis Lazuli Çok Modlu Transit Ulaşım Koridoru, 15 Kasım 2017 tarihinde Afganistan, Türkmenistan, Azerbaycan, Gürcistan ve Türkiye yetkili makamlarının katılımıyla Türkmenistan'ın başkenti Aşkabat'ta imzalanan anlaşmayla kabul edilmişti. Koridorun, güzergâhındaki ülkelerin ekonomilerinin güçlendirilmesi, ticaretin ve ekonomik bağların genişletilmesi, Orta Asya ve Güney Asya ile Avrupa ülkeleri arasındaki ticaret hacminin artırılmasına doğrudan katkıda bulunacağı belirtiliyor. Ayrıca, koridor üstündeki ülkelerin bölgesel ve kıta ticaret pazarlarına erişimi çeşitlendirmelerine izin verecek olan Lapis Lazuli ulaşım koridorunun daha aktif bir şekilde kullanılmasıyla bölgeler arası ticaretin hız kazanması bekleniyor.

TÜRKMENİSTAN RUSYA'DAN ANTİVİRAL İLAÇ SATIN ALACAK

Türkmenistan'ın Rusya'dan antiviral ilaç satın alımı yapacağı, Devlet Başkanı Berdimuhamedov'un bu yönde talimat verdiği bildirildi.

Centralasia.news haber sitesinden alınan bilgiye göre, Türkmenistan'ın koronavirüs (Kovid-19) salgınıyla mücadele etmek amacıyla Rusya'dan antiviral ilaç satın alımı yapacağı, Devlet Başkanı Gurbanguli Berdimuhamedov'un satın almanın yapılmasına yönelik 8

Haziran 2020 tarihinde talimat verdiği açıklandı. Antiviral ilaçların alımının Rusya'daki ilaç şirketleri ile yapılan anlaşmalar çerçevesinde gerçekleşeceği belirtiliyor. Hâlihazırda Rusya'da koronavirüs (Kovid-19) salgınıyla mücadelede R-Farm Şirketi tarafından üretilen Areplivir ve Promomed Şirketi tarafından üretilen Koronavir ilaçları kullanılıyor. Bu iki ilacın daha önce Japonya'da üretilen Favipiravir bazlı ilaçlar olduğu ifade ediliyor.

TÜRK KONSEYİ'NE ÜYE ÜLKELER PAMUK İHRACATINDA İLK 10'DA

Türk Konseyi üyesi ülkelerin, pamuk ihracatında dünyadaki ilk 10 ülke arasında bulunduğu bildirildi.

Turkmenportal.com sitesinden alınan bilgide, Türkmenistanlı bir uzman olan Elmar Yusifli'nin konuyla ilgili yaptığı analizine yer verildi. Yapılan analize göre, Türk Konseyi üyesi ülkelere Türkiye'nin 988 bin ton pamuk ihracatıyla dünyada altıncı, Özbekistan'ın 640 bin tonla dünyada yedinci, Türkmenistan'ın ise 300 bin ton ile dünyada onuncu sırada bulunduğu açıklandı.

Yusifli'nin verdiği bilgilere göre, özellikle tekstil endüstrisinin, gaz ve petrol ihracatından sonra Türkmenistan için en kârlı ikinci sektörü olduğu, milli bir miras olan Türkmenistan halılarının dokunduğu Karakul koyununu yetiştiriciliğine de ayrı bir önem gösterildiği aktarıldı. Türkmenistan'ın tekstil endüstrisindeki en büyük yabancı yatırımcıların Türkiye'den olduğu, son teknoloji, % 100 çevre dostu ürünler üreten tekstil işletmelerinde kumaş, iplik vb. tekstil malzemelerinin üretildiği ifade edildi.

Türkmenistan'da üretilen başta pamuklu ürünler olmak üzere tekstil ürünlerinin ABD, Kanada, Rusya ve Büyük

Britanya'nın yanında 100'den fazla ülkeye ihraç edildiği bilgisi verildi. Azerbaycan ve Türkmenistan arasındaki Lapis Lazuli koridorunun 2018 yılında açılmasının ve diğer ulaşım altyapılarının hayata geçmesinin, Türkmenistan'da üretilen tekstil ürünlerinin Türkiye ve Avrupa pazarlarına arzının hızlanmasında önemli bir rol oynadığı da paylaşılan bilgiler arasında.

BERDİMUHAMEDOV İNŞAAT FAALİYETLERİ HAKKINDA BİLGİ VERDİ

Türkmenistan'da yürütülen inşaat faaliyetleri hakkında Devlet Başkanı Berdimuhamedov'un açıklama yaptığı bildirildi.

Centralasia.news haber sitesinden alınan bilgide, Türkmenistan Devlet Başkanı Kurbangulı Berdimuhamedov'un 13 Temmuz 2020 tarihinde düzenlediği hükümet toplantısında konuyla ilgili yaptığı açıklamalara yer verildi. Açıklamaya göre, son 6 ayda 285,9 milyon dolarlık (1 milyar manat) konut inşa edildiği bilgisi paylaşıldı.

Berdimuhamedov, inşaat sektörüne ilk 6 ayda 371,7 milyon dolarlık (1,3 milyar manat) yatırım yapıldığı, toplam 509 bin metrekare alana sahip 14 yapının devreye alındığı ve bu çerçevede 285,9 milyon dolarlık (1 milyar manat) konut inşa edildiği bilgisini verdi.

Ahal Bölgesi'nin modern bir yer olmasına önem verildiği, bu münasebetle banka ve lüks konutların inşa edilmekte olduğu da gelen bilgiler arasında.

ÖZBEKİSTAN KOVİD-19'A KARŞI İLAÇ ÜRETMEYİ PLANLIYOR

Özbekistan'ın koronavirüs (Kovid-19) salgınıyla mücadele amacıyla yeni bir ilacın üretimini planladığı bildirildi. Kabar.kg haber sitesinden alınan bilgide, Özbekistan İlaç

Endüstrisi Geliştirme Ajansı Basın Merkezi'nin konuyla ilgili açıklamalarına yer verildi. Alınan bilgiye göre, Özbekistan'ın koronavirüs (Kovid-19) salgınıyla mücadele kapsamında Japonya tarafından daha önce üretilmiş Favipiravir bazlı Kovipir adı altında bir ilacın üretimini yapmayı planladığı açıklandı.

Favipiravir ilacının patentinin Japonya'nın Toyama Chemical Şirketi'ne ait olduğunu belirten Türkiye merkezli Nobel İlaç Sanayii Ticaret A.Ş.'nin Özbekistan Kalite Direktörü Şamşod Şaripov: "Bu ilacın Kovid-19'a karşı olumlu bir etkiye sahip olduğu kanıtlandı. 2020 yılının Şubat ayından beri Japonya'da koronavirüs hastası kişilerin tedavisinde kullanılıyor. İçinde bulunduğumuz Temmuz ayından itibaren Çin merkezli Zhejiang Hisun İlaç Şirketi tarafından Favilavir markası adı altında ilacın üretimine başlandı. Geçtiğimiz Mayıs ayında ise Rusya tarafından Avifavir adı altında üretimine başlanmıştı." bilgisini verdi. Özbekistan'da ise söz konusu ilacın Kovipir adı altında üretileceği bildirildi.

ÖZBEKİSTAN'DAN KIRGIZİSTAN'A TIBBİ YARDIM

Özbekistan'ın koronavirüs (Kovid-19) salgınıyla mücadelesinde destek olma amacıyla Kırgızistan'a tıbbi yardım gönderdiği bildirildi.

Akchabar.kg haber sitesinden alınan bilgide Kırgızistan Başbakanlık Basın Servisi'nin konuyla ilgili kamuoyuyla paylaştığı açıklamalara yer verildi. Yapılan açıklamaya

göre, Özbekistan tarafından 4 Temmuz 2020 tarihinde Kırgızistan'a yapılan tıbbi yardımların iki ülke arasındaki anlaşma kapsamında gerçekleştiğine dikkat çekildi. Kargo uçağıyla teslimatı gerçekleştirilen 8 tonluk tıbbi malzemenin içinde 50 adet mobil oksijen konsantratörü ve 100 adet yapay solunum cihazının bulunduğu da gelen bilgiler arasında.

ÖZBEKİSTAN'DAN KIRGIZİSTAN'A BİR TIBBİ YARDIM DAHA

Özbekistan'ın Fergana Eyaleti'nin koronavirüs (Kovid-19) salgınıyla mücadeleye destek olmak amacıyla Kırgızistan'ın Batken Bölgesi'ne tıbbi malzeme yardımı yaptığı bildirildi.

Centralasia.media haber sitesinden alınan bilgiye göre, Özbekistan'ın Fergana Eyaleti tarafından 6 milyon 300 bin somluk (81 bin dolar) tıbbi malzeme yardımının Kırgızistan'ın Batken Bölgesi'ne gönderildiği açıklandı. Tıbbi malzeme yardımlarının içinde maske, eldiven gibi koruyucu malzemelerin ve test kitlerinin bulunduğu belirtildi.

Özbekistan tarafından yapılan tıbbi yardıma Fergana Eyalet Valisi Şuhrat Ganiyev ve Batken Bölgesi Elçisi Alişer Abdrahmanov arasındaki görüşmeler neticesinde karar verildiği bilgisi paylaşıldı.

Batken Bölgesi yönetimi, son aylarda Kırgızistan'a birçok gıda ve tıbbi yardım yapan Özbekistan'a teşekkürlerini sundu.

ÖZBEKİSTAN'DA ALMAN MARKALI AMBULANSLAR ÜRETİLECEK

Özbekistan'ın UzAvtoSanoat Anonim Şirketi tarafından Almanya'nın otomotiv devi Volkswagen markasıyla üretilen hafif ticari araçların yanı sıra ambulans yapımına geçildiği bildirildi.

Podrobno.uz sitesinden alınan bilgiye göre, Özbekistan'da UzAvtoSanoat Anonim Şirketi ve Volkswagen Group Rus Limited Şirketi iş birliğinde Volkswagen Caddy model hafif ticari araçlardan ambulanslar üretildiği, ilk partinin önümüzdeki günlerde teslim edileceği açıklandı.

UzAvtoSanoat Anonim Şirketi'nin kamuoyuyla paylaştığı açıklamada "Ambulanslar, ülkemizin koronavirüs (Kovid-19) salgını sürecinde hizmet etmek üzere tasarlandı. Acil yardıma yönelik operasyonel katkı sağlayacak olan Volkswagen Caddy model ambulanslar, önümüzdeki haftalarda adından söz ettirecek." ifadeleri kullanıldı.

Hafif ticari araçlara ambulans için gerekli olan cihaz ve malzemelerin montajının ise Özbekistan'ın Turin Invest Engineering Şirketi tarafından yapılacağı bilgisi verildi.

Ayrıca Semerkant Otomobil Fabrikası tarafından üretilen 27 adet Isuzu D-Max model ticari araç da ambulansa dönüştürülerek, Taşkent'teki ilgili makamlara teslim edildi.

Söz konusu fabrikada içinde bulunduğumuz 2020 yılının Mart ayından beri ambulans üretimi yapıldığı belirtildi.

Özbekistan merkezli UzAvtoSanoat Anonim Şirketi ve Rusya merkezli Volkswagen Group Rus Limited Şirketi arasında Volkswagen Caddy model hafif ticari araçların üretimi ve satışı konusunda 4 Mart 2020 tarihinde anlaşma imzalanmıştı.

ÖZBEKİSTAN YABANCI YATIRIMCILARIN TERCİHİ

Özbekistan'ın yabancı yatırımcılar tarafından tercih edilen ülkeler arasında olduğu bildirildi.

Kabar.kg sitesinde, Özbekistan Yatırım ve Dış Ticaret Bakanlığı tarafından kamuoyuyla paylaşılan yabancı

sermaye verilerine yer verildi. Açıklanan verilere göre, Özbekistan'ın 2020 yılının ilk yarısında 4,8 milyar dolarlık yabancı yatırım çektiği, ülkeye yatırım yapanlar arasında Rusyalı yatırımcıların ilk sırada yer aldığı, Rusya'yı Çin, Almanya ve Türkiye'nin izlediği belirtildi.

Bakanlıktan yapılan açıklamaya göre, 2020 Ocak-Haziran döneminde ülkeye 4,8 milyar dolarlık yabancı yatırım gerçekleştirilirken, bunun 3,2 milyar dolarını doğrudan yabancı yatırımlar, 1,6 milyar dolarını ise devlet garantisi altında verilen yabancı krediler oluşturdu.

Açıklamaya göre, yılın ilk yarısında ülkede yabancı yatırımlarla 494 proje hayata geçirildi. Bu dönemde inşaat malzemeleri, elektronik, gıda, kimya ve tekstil sanayisi alanları en çok yatırım yapılan sektörler olarak ön plana çıktı. Özbekistan geçtiğimiz 2019 yılında 13,3 milyar dolarlık yabancı yatırımcı çekmiş; bunun 9,3 milyar dolarını doğrudan yabancı yatırımlar, 4 milyar dolarını ise devlet garantisi ile verilen krediler oluşturmuştu.

ÖZBEKİSTAN'DA KOVID-19 TANI KİTİ ÜRETİMİ

Özbekistan'da Kovid-19 tanı kiti geliştirildiği bildirildi. Uznews.uz haber sitesinden alınan bilgide, Özbekistan İnovasyon ve Kalkınma Bakanlığı Basın Servisi'nin konuyla ilgili kamuoyuyla paylaştığı açıklamalara yer verildi. Alınan bilgiye göre, İnovasyon ve Kalkınma Bakanlığı'na bağlı İleri Teknolojiler Enstitüsü'nde çalışan bilim adamları tarafından

geliştirilen "Biotest-SARS-CoV-2" tanı kitinin Biotest-LAB Limited Şirketi tarafından seri üretimine başlandığı açıklandı. Bakanlık tarafından yapılan açıklamada "Ülkemizde günlük 20 bin tanı kitine ihtiyaç duyuluyor. Biotest-LAB Şirketi, aylık 500 bin tanı kiti üretim kapasitesi ile ihtiyacı karşılayacaktır." ifadelerine yer verildi.

KTMÜ Adına Sahipleri:
Rektör Prof. Dr. Sebahattin BALCI,
Rektör Vekili Prof. Dr. Asilbek KULMIRZAYEV

ORASAM Adına Genel Yayın Yönetmeni:
Doç. Dr. Yunus Emre GÜRBÜZ

Editör: Dr. Safa KIRVELİ

Yayın Danışmanları:
Prof. Dr. Anvarbek MOKEYEV,
Yrd. Doç. Dr. Gökçe YOĞURTÇU

Sayfa Tasarımı: Özlem GÜL

Yayına Hazırlayanlar:
Maksat ACIKAN uulu,
İkramidin CAKIPALİYEV

Yazışma Bilgileri: KTMÜ, ORASAM, Cengiz Aytmatov
Yerleşkesi, Bişkek
Tel: (0996) 0312-25-31-28

Orta Asya ülkelerinden Kırgızca, Türkçe, Rusça,
İngilizce günlük haberler için sitemize bakabilirsiniz:
orasam.manas.edu.kg

Bizi ayrıca Facebook, Instagram,
Twitter'dan da takip edebilirsiniz.

Yerel Süreli Yayın No: ISSN 1694-7994

orasammanas

RUSYA FEDERASYO

KAZAKHISTAN

MOĞOLISTAN

TÜRKİYE

İRAN

PAKİSTAN

ÇİN

HİNDİSTAN

Orta Asya Haberleri

Bültenlerimize internet sayfamızdan ulaşabilirsiniz;

orasam.manas.edu.kg

